

ข่าวภาคพิเศษ

ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๗๓๙๐

วันอังคารที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

หน้า ๗

ความรู้ทันไป

อย่าประมาทเมื่อใช้ยากำจัดศัตรูพืช

● กระทรวงสาธารณสุข

ในระยะนี้เป็นช่วงของพืชพันธุ์ ธัญญา—
หารต่าง ๆ กำลังเจริญงอกงามอุดมสมบูรณ์เนื่อง
ด้วยอยู่ในระหว่างหน้าฝน ชาวนาชาวไร่ส่วน
ใหญ่ ภายหลังที่ได้ตราครุฑเพาะปลูกพืชข้าว
ฝักและผลไม้แล้วก็มีได้นั่งนอนใจ แต่ยังคง คอย
ดูแลพืชพันธุ์ ให้เจริญงอกงามต่อไป อย่าง เต็ม เม็ด
เต็มหน่วย ปราศจากการรบกวนหรือทำลายจากศัตรู
พืช ซึ่งแต่ละปีก็มักจะปรากฏอยู่เสมอว่าพืช พันธุ์
เสียหายอย่างมหาดาล ความสูญเสียของ ผลผลิต
ทางเกษตรกรรมนี้ทำให้มนุษย์หาทางกำจัด ศัตรูพืช
และในที่สุดก็ประสบความสำเร็จจากการใช้สารเคมี
เป็นตัวกำจัด สารเคมีเป็นวัตถุมีพิษประกอบด้วย
สารประกอบอินทรีย์คลอรีนและฟอสฟอรัส ซึ่งมี
ประสิทธิภาพสูงในการทำลายสิ่งมีชีวิต ด้วยเหตุนี้
เองกสิกรและประชาชนจึงหันมานิยมใช้สารเคมีใน
สภาพของยา กำจัด ศัตรูพืชอย่างแพร่หลาย

แต่ในขณะที่ประชาชน และกสิกรต่าง
นิยมใช้ยาดังกล่าวกันอย่างแพร่หลายนั้นเอง ประชา
ชน และกสิกรเองก็กำลัง ได้รับความอันตราย จากการ
ใช้ยากำจัดศัตรูพืชนั้นมากขึ้น และมากขึ้นเรื่อย ๆ
ซึ่งอาจเป็นอันตรายและสูญเสียชีวิตได้

อย่างไรก็ตามยากำจัดศัตรู พืชก็ยังคง เป็น
วัตถุมีพิษชนิดหนึ่งซึ่งจำเป็นต้องใช้ ในการ เกษตร
กรรมอยู่ เพื่อความมุ่งหมายที่จะป้องกันหรือกำจัด
แมลงหรือสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่เป็นศัตรูพืชและสัตว์
ผลจากการใช้ยาดังกล่าวโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ทำให้
สารพิษกระจายตัวอยู่ในสิ่งแวดล้อมทั่วไป คือใน
อากาศ โดยบางส่วนกระจายตัวออกไปไกลจาก
บริเวณนั้น ในดิน โดยบางส่วนตกลงบนดินบริเวณ
ที่ฉีดพ่นยา บางส่วนถูกชะไหลลงแม่น้ำลำ
คลอง และพืชจะดูดสารพิษเหล่านี้เข้าไปสู่ส่วน

ต่าง ๆ ของลำต้น และตกค้างอยู่ในพืชต่อไป มีบาง
ส่วนที่เป็นละอองตกค้างอยู่ตามใบแล้วแทรกซึมเข้า
ในลำต้นสัตว์ที่กินอาหารซึ่งมีพิษ ตกค้างอยู่ ก็จะทำให้
สัตว์นั้นมีสารพิษเป็นอันตรายได้จึงไม่แปลกเลย
ที่คนเราได้รับสารพิษเหล่านี้เข้าสู่ร่างกายได้หลายทาง
คือทางปากโดยการรับประทานอาหารที่มีสารพิษตก
ค้างอยู่ ทางผิวหนังโดยยาที่เปื้อนผิวหนังแทรกซึม
ผ่านเข้าไปสู่กระแสโลหิต และทาง หายใจ เอา
ละอองยาที่กระจายอยู่ในอากาศเข้าไปสู่อุด และ
กระแสโลหิตตามลำดับ

เมื่อได้ทราบ แล้วว่าคนเรามี โอกาสได้รับ
สารพิษเข้าสู่ร่างกายได้หลายทาง จึงไม่น่าสงสัย
เลยว่าผู้ที่ได้รับอันตรายนั้นเป็นใครบ้าง บุคคล
กลุ่มแรกก็คือกสิกร และประชาชนผู้ใช้ยากำจัด
ศัตรูพืชโดยตรง เนื่องจากต้องใกล้ชิดกับการผสม
ยาและใช้ยาฉีดพ่นพืชเหล่านั้นอยู่เสมอ ๆ กลุ่ม
คนต่อไปก็คือประชาชนผู้มีได้ ใช้ยาโดยตรงแต่เป็น
ผู้ซื้ออาหาร เช่น เนื้อ ฝัก ผลไม้ ซึ่งมี
สารพิษตกค้างอยู่มารับประทาน แม้ว่าก่อนหน้าที่
อาหารจะถึงมือผู้บริโภค สารพิษบางส่วนได้สลาย
ตัว ไปบ้างแล้วจนปริมาณที่ตกค้างอยู่มีน้อยกว่า ซิด
อันตราย แต่สารพิษดังกล่าวจะสะสมในร่างกายที่
ละเอียดที่ละน้อยมากพอที่จะทำให้เกิด อัน ตราย ได้
บางส่วนจะสะสมใน ไขมันของม้ามสมอง หัวใจ ตับ
และอวัยวะอื่น ๆ ทั้งนี้อาจอยู่ในรูปของสารเดิม
หรือเปลี่ยนแปลงไปซึ่งอาจมีพิษมากขึ้นหรือน้อยลง
ก็เป็นไป

นอกจากคนเราจะได้รับ สาร พิษ ดัง กล่าว
แล้ว สัตว์เลี้ยงและสัตว์ป่าก็มี โอกาสได้รับสารพิษ
ของยากำจัดศัตรูพืชเช่นกัน เคยมีผู้พบเสมอว่า
ในเนื้อสัตว์ นานนมสัตว์ ไข่ไก่ ไข่เป็ด เหล่านี้

ล้วนมีสารพิษตกค้างอยู่หลายชนิด ที่พบมากที่สุดได้แก่ คีดตีท. ซึ่งรู้จักกันเป็นส่วนใหญ่สัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในโพรงดิน มีโอกาสได้รับ สารพิษมาก โดยเฉพาะสิ่งมีชีวิตเล็กๆ อาจถูก ทำลาย พันธุ์ ให้สูญหายไปจนทำให้ธรรมชาติขาดความสมดุลทั้งในด้านการกำจัดแมลงศัตรูพืช และคุณภาพของดินซึ่งได้เสียไป ดินกลายเป็นดินที่มีพิษ ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก น้ำและสัตว์น้ำทุกชนิดก็พลอยได้รับอันตรายไปด้วย

ปัญหาแทรกซ้อนที่น่า วิดก หลายประการ อันเนื่องมาจาก การใช้สารพิษกำจัดศัตรูพืช หรือกำจัดวัชพืชในประเทศไทยเราก็คือ แมลงหลายร้อยชนิดสามารถต้านทานฤทธิ์ของยาปราบศัตรูพืชได้

โดยเฉพาะ คีดตีท. และอีกหลาย ชนิด ในจำนวนแมลงเหล่านี้ก็มีแมลงที่ให้คุณ ประโยชน์ ในทางกำจัดแมลงศัตรูพืชรวมอยู่ด้วย และ ประชาชนก็จะได้รับอันตรายจากสารพิษที่เพิ่มปริมาณในการใช้มากขึ้นเป็นเงาตามตัว

มีอาหาร หลาย ชนิด พบว่า มีสารตกค้างเป็นส่วนใหญ่ นั้น แสดงว่ากลีกรและประชาชนใช้ยาในปริมาณมากเกินไปจนอาจเป็น หรือเกือบถึงพิษพันธุ์ ธัญญาหารชนิดนั้นก่อนกำหนดเวลาที่บ่งบอกไว้ สารพิษบางชนิดสลายตัวได้ยากหรือช้ามาก แต่บางชนิดสลายตัวได้เร็ว สารเคมีที่สำคัญในยากำจัดศัตรูพืชที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อ พืชสัตว์ และคนเราอย่างมากก็คือ สารเคมีจำพวก คลอรีเนตเตคไฮโดรคาร์บอนส์และฟอสฟอรัส ซึ่งออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทคล้าย ๆ กัน อาการที่ปรากฏได้แก่ วิงเวียนปวดศีรษะ อาจมีท้องร่วง ท้องขึ้นที่ ประสาทไม่ดี ตื่นตกใจง่ายอ่อนเพลีย เป็นตะคริว บางรายมีเส้นเลือดออกใต้ผิวหนังภายหลังจากอาการชักกระตุกแล้ว ตับ และ หัวใจ โด ผิดปกติ เนื่องจากต้องทำงานมากขึ้นกล้ามเนื้อสั่น กระตุก เหงื่อออก มองเห็นไม้ชัดเจน น้ำมูก น้ำตาไหล อาเจียน ตัวซีดเขียว และไม่สามารถบังคับให้ระบบขับถ่ายเป็นปกติได้ เป็นต้น

๕ เพื่อเป็นการป้องกันอันตรายที่ เกิดจากการใช้ยากำจัดศัตรูพืช ให้ลด

น้อยลง ไม่ว่าสารพิษบางชนิดจะมีฤทธิ์ร้ายแรง หรือปานกลาง หรือน้อยก็ตามแต่ กลีกรและประชาชนผู้ใช้ ยา ดัง กล่าว ก็จำเป็นต้อง ระมัดระวังไว้ ให้มาก เพราะความไม่ประมาทย่อมนำมาประโยชน์สุขมาให้แก่ท่านทุกเมื่อ จึงควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ควรเก็บสารพิษหรือยากำจัด ศัตรูพืชไว้ในที่มิดชิด เช่นในตู้ และให้ห่างจากเด็ก
๒. เก็บไว้ให้ห่างจาก อาหาร ของมนุษย์ และสัตว์
๓. จะใช้ยากำจัดศัตรูพืชก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ และให้ถูกกับชนิดของแมลง
๔. ก่อนใช้ทุก ครั้งควรอ่าน ฉลากยานั้น ให้เข้าใจถึงวิธีใช้ ตลอดจนข้อควรระมัดระวัง
๕. ไม่ควรใช้ยาเกินกว่าที่บ่งบอกไว้ในฉลาก ควรใช้ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ผู้ เกี่ยว ข้อง กับ การกำจัดศัตรูพืช
๖. ระวังอย่าหายใจเอาฝุ่น ละอองของสารพิษหรือยาในขณะผสมยาหรือพ่นยากำจัด ศัตรู พืช โดยเฉพาะควรอยู่เหนือลมจะปลอดภัยกว่า
๗. ระวังอย่าให้สารพิษกระเด็นเปื้อน ผิวหนัง แต่ถ้าถูกตัวแล้ว ให้รีบทำการล้างด้วยน้ำและสบู่ทันที ถ้าเปื้อนเสื้อผ้าก็ควรถอดออกซักเสียและเปลี่ยนเสื้อผ้าสวม ใส่ทันที
๘. อย่ารับประทานอาหาร หรือ สูบบุหรี่ ในขณะที่ทำการฉีดหรือพ่นยา
๙. ไม่ควรเก็บยาที่ไม่มีฉลาก ให้รีบทำการฝังให้ลึก ๆ หรือเผาเสีย รวมทั้งขวดยาที่ใช้แล้วด้วย

๑๐. เวลาพ่นยา ควร ระวัง ไม่ ให้ ละออง สารพิษกระจายไปตกในไร่ข้างเคียง หรือที่พักอาศัย ตลอดจนบ่อน้ำ

๑๑. ถ้าเป็นไปได้ควรสวมหน้ากากหรือใช้ผ้าปิดปากและจมูกขณะทำการพ่นยา หรือให้ปฏิบัติตามคำแนะนำในฉลากยา สวมเสื้อผ้า ถุงมือให้มิดชิด

๑๒. ควรให้แพทย์ได้ทำการตรวจเช็คร่างกายอยู่เสมอ ๆ ในระหว่างการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชหรือหลังจากใช้แล้ว ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของท่านเอง.

พันธ์ให้สูญหายไปจนทำให้ธรรมชาติขาดความสมดุลทั้งในด้านการกำจัดแมลงศัตรูพืช และคุณภาพของดินซึ่งได้เสียไป ดินกลายเป็นดินที่มีพิษ ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก น้ำและสัตว์น้ำทุกชนิดก็พลอยได้รับอันตรายไปด้วย

ปัญหาแทรกซ้อนที่น่าวิตกหลายประการ อันเนื่องมาจาก การใช้สารพิษกำจัดศัตรูพืช หรือกำจัดวัชพืชในประเทศไทยเราก็คือ แมลงหลายร้อยชนิดสามารถต้านทานฤทธิ์ของยาปราบศัตรูพืชได้

โดยเฉพาะ ตีตี่. และอีกหลายชนิด ในจำนวนแมลงเหล่านี้ก็มีแมลงที่ให้คุณประโยชน์ ในทางกำจัดแมลงศัตรูพืชรวมอยู่ด้วย และ ประชาชนก็จะได้รับอันตรายจากสารพิษที่เพิ่มปริมาณ ในการใช้มากขึ้นเป็นเงาตามตัว

ระมัดระวังไว้ให้มาก เพราะความไม่ประมาทย่อมนำประโยชน์สุขมาให้แก่ท่านทุกเมื่อ จึงควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ควรเก็บสารพิษหรือยากำจัด ศัตรูพืชไว้ในที่มิดชิด เช่นในตู้ และให้ห่างจากเด็ก

๒. เก็บไว้ให้ห่างจาก อาหาร ของมนุษย์ และสัตว์

๓. จะใช้ยากำจัดศัตรูพืชก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ และให้ถูกกับชนิดของแมลง

๔. ก่อนใช้ทุกครั้งควรอ่าน ฉลากยานั้นให้เข้าใจถึงวิธีใช้ ตลอดจนข้อควรระมัดระวัง

๕. ไม่ควรใช้ยาเกินกว่าที่บ่งบอกไว้ในฉลาก ควรใช้ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการกำจัดศัตรูพืช

๖. ระวังอย่าหายใจเอาฝุ่นละอองของสารพิษหรือยาในขณะผสมยาหรือพ่นยากำจัด ศัตรู พืช โดยเฉพาะควรอยู่เหนือลมจะปลอดภัยกว่า

๗. ระวังอย่าให้สารพิษกระเด็นเปื้อนผิวหนัง แต่ถ้าถูกตัวแล้ว ให้รีบทำการล้างด้วยน้ำและสบู่ทันที ถ้าเปื้อนเสื้อก็ควรถอดออกซักเสียและเปลี่ยนเสื้อผ้าสวมใส่ทันที

๘. อย่ารับประทานอาหาร หรือ สูบบุหรี่ ในขณะทำการฉีดหรือพ่นยา

๙. ไม่ควรเก็บยาที่ไม่มีฉลาก ให้รีบทำการฝังให้ลึก ๆ หรือเผาเสีย รวมทั้งขวดยาที่ใช้แล้วด้วย

๑๐. เวลาพ่นยา ควร ระวัง ไม่ให้ ละออง สารพิษกระจายไปตกในไร่ข้างเคียง หรือที่พังกอาศัย ตลอดจนบ่อน้ำ

๑๑. ถ้าเป็นไปได้ควรสวมหน้ากากหรือใช้ผ้าปิดปากและจมูกขณะทำการพ่นยา หรือให้ปฏิบัติตามคำแนะนำในฉลากยา สวมเสื้อผ้า ถุงมือให้มิดชิด

๑๒. ควรให้แพทย์ได้ทำการตรวจเช็คร่างกายอยู่เสมอ ๆ ในระหว่างการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชหรือหลังจากใช้แล้ว ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของท่านเอง.